

راجر تریگ

فہم علم اجتماعی

ترجمہ شہناز مسمیٰ پرست

www.ketabir

این اثر ترجمه‌ای است از:

Roger Trigg

Understanding Social Science

Blackwell Publishers Inc. 2001

□ ————— □

فهم علم اجتماعی

تریگ، راجر (Trigg, Roger)

ترجمه: شهناز مسمی‌پرست (۱۳۲۸ -)

تهران: گل‌آذین، ۱۳۹۳. ص ۴۰۰

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا

ISBN 978 - 600 - 6414 - 45 - 4

عنوان اصلی: Understanding Social Science

a philosophical introduction to the social sciences, 2001

چاپ قبلی: نشر نی، ۱۳۸۴

واژه‌نامه، نمایه، کتابنامه.

رده‌بندی کنگره: H ۶۱ / ت ۴ ف ۹ ۱۳۹۳

رده‌بندی دیویی ۱ / ۳۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۷۵۹۴۷

□ ————— □

■ فهم علم اجتماعی ■

نویسنده: راجر تریگ

ترجمه: شهناز مسمی پرست

چاپ اول: ۱۳۹۴

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات

ISBN 978 - 600 - 6414 - 45 - 4

E-mail: GOL_AZIN @ YAHOO.COM

Website: WWW.GOLAZINPUB.COM

تهران: خ انقلاب، خ لبافی‌نژاد، پ ۱۴۶، واحد ۴ تلفکس: ۷ - ۶۶۹۷۰۸۱۶

این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف/ناشر/کتابخانه یا بخش یا عرضه‌کننده مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

۹	یادداشت متروجم
۱۱	۱. ماهیت علم
۱۱	تجربه گرایی
۲۰	نقش نظریه ها
۲۹	دیدگاه های کوون و فیرابند
۴۳	۲. عینیت و جامعه شناسی شناخت
۴۳	ویژگی اجتماعی شناخت
۴۷	ویتگنشتاین و قواعد
۵۳	جامعه شناسی شناخت
۵۷	عینیت و انعکاس پذیری
۶۴	حقیقت و آگاهی کاذب
۷۳	۳. افراد و جامعه
۷۳	آگاهی و رفتار
۷۸	هدف علم اجتماعی
۸۴	واقعیت اجتماعی و فرد
۹۲	سوپرکتیویته در تنگنا
۱۰۱	۴. فهم جامعه های دیگر
۱۰۱	انسان به مثابه موجود اجتماعی
۱۰۷	کردار عمومی و فهم شخصی

۱۱۶	فهم کردارهای بیگانه
۱۲۴	مبنای فهم جامعه‌های دیگر
۱۲۹	ساموآ: یک مثال
۱۳۷	۵. عقلانیت
۱۳۷	عقلانیت علمی و اتنومتودولوژی
۱۴۳	عقلانیت به مثابه عرف اجتماعی
۱۵۱	رسوم «نمایشی» و «نمادین»
۱۵۷	باور و عقلانیت
۱۶۱	تبیین مناسک
۱۷۱	۶. امور واقع و ارزش‌ها
۱۷۱	علم «رها از ارزش»
۱۷۶	ارزش‌های علمی
۱۸۱	عینیت در علم اجتماعی
۱۸۸	ارزش‌های علم اجتماعی
۱۹۱	ایدئولوژی
۲۰۱	۷. اقتصاد و جامعه
۲۰۱	عقلانیت و خواست‌ها
۲۰۷	اقتصاد و خودمحوری (اگوئیسم)
۲۱۷	نفع شخصی و اموال عمومی
۲۲۳	فردگرایی
۲۲۸	عقلانیت و انقلاب
۲۳۵	۸. فرهنگ: کارکرد و انطباق
۲۳۵	کارکرد اجتماعی
۲۴۲	نقش آگاهی
۲۴۷	زیست‌شناسی و علم اجتماعی
۲۵۲	زیست‌شناسی اجتماعی انسان
۲۵۷	زیست‌شناسی و نوع‌دوستی

۲۶۵	۹. زیست‌شناسی اجتماعی و جبرگرایی
۲۶۵	اصل «مهار»
۲۶۹	مخالفت با زیست‌شناسی اجتماعی
۲۷۵	جبرگرایی (دترمینیسم)
۲۸۱	زیست‌شناسی اجتماعی و آزادی
۲۸۶	آزادی انسانی
۲۹۷	۱۰. بازارها و نهادهای اجتماعی
۲۹۷	افراد و بازار
۳۰۱	دین و انتخاب عقلانی
۳۰۸	زمینه‌ی اجتماعی
۳۱۲	سرشت نهادهای اجتماعی
۳۲۳	۱۱. سنت و عقل
۳۲۳	سنت
۳۲۷	هرمنوتیک
۳۳۱	واکنش در برابر روشنگری
۳۳۸	راه میانه؟
۳۴۴	انتخاب گروهی
۳۵۱	۱۲. مبانی فلسفی علم اجتماعی
۳۵۱	رنالیسم انتقادی
۳۵۸	عقل و رنالیسم
۳۶۲	نویز بیتیویسم
۳۶۸	پست‌مدرنیسم
۳۷۳	نتیجه
۳۷۹	واژه‌نامه
۳۸۸	کتاب‌شناسی
۳۹۴	نمایه

یادداشت مترجم

راجر تریگ استاد فلسفه در دانشگاه وارویک انگلستان است. آثار او حول نقش عقل (reason) در رویارویی با واقعیت، خواه در علم، علم اجتماعی، و خواه در دین متمرکز شده است. وی با نسبی‌گرایی در حوزه‌های گوناگون به مخالفت برخاسته است و به سرشت آدمی اعتقاد دارد. او به فلسفه‌ی اخلاق نیز توجه دارد. غیر از کتاب حاضر کتاب دیدگاه‌هایی درباره‌ی سرشت آدمی نیز از او به فارسی ترجمه شده است. کتاب‌های دیگر او عبارت‌اند از:

- *Pain and Emotion*, Clarendon press, 1970.
- *Reason and Commitment*, Cambridge University Press, 1973.
- *Reality at Risk: a Defence of Realism in philosophy and the Sciences*, Harvester, 1980; Second and enlarged edition 1989.
- *The Shaping of Man: Philosophical Aspects of Sociobiology*, Blackwell, 1982.

- *Rationality and science: Can Science Explain Everything?*, Blackwell, 1993.
- *Rationality and Religion: Does Faith Need Reason?* Blackwell 1998.
- *Philosophy Matters*, Blackwell, 2001.
- *Morality Matters*, Blackwell, 2004.

اثر حاضر تحلیل روشن و جالبی از سرشت جامعه به دست می دهد. نویسنده در این اثر به بررسی مبنای علمی علم اجتماعی می پردازد و نشان می دهد که پیش فرض های فلسفی سرآغازی ضروری برای بررسی جامعه است.

ترجمه ی این اثر مدتی به طول انجامید. از آنجا که مؤلف به بررسی و نقد بخش هایی از آثار متفکران دیگر همچون کوئن، فیرآند، ویتگنشتاین، پیتربرگر، فوکو، باسکار، ویلسون، آنچر و بسیاری دیگر می پردازد، و از سوی دیگر بسیاری از آن آثار در دسترس نیست تا به اصل زمینه ی بحث مراجعه شود ترجمه ی این بخش ها دقت خاصی را می طلبد. در پاره ای موارد با مؤلف محترم مکاتبه کردم تا ترجمه ی متن را دقیق تر سازم. بعد از ترجمه ی اثر چند نوبت به مقابله و تصحیح متن پرداختم. از همسر بسیار عزیزم آقای ایرج قانونی که تمام متن را ویرایش کرده و در زیبایی متن زحمت بسیار کشیدند صمیمانه قدردانی می کنم. از دوست و همکار بسیار عزیزم آقای محمود متحد که ویرایش نهایی را به عهده گرفتند بسیار سپاسگزارم. در هر صورت مسئولیت نقایص همچنان برگردن مترجم است. ترجمه ی این اثر را به فرزندان دلبندم شهرزاد و ستاره تقدیم می کنم.

شهریور ۱۳۸۳

شهناز مسمی پرست